

VAKUUTUSMEKLARITUTKINTO 6.9.2010 YLEINEN OSA

Kirjoita jokainen vastaus eri paperille. Merkitse jokaiseen vastauspaperiin ilmoittautuessasi saamasi henkilönumero, älä nimeäsi. Jos jätät vastaamatta johonkin kysymykseen, jätä kuitenkin vastauspaperi, josta ilmenevät henkilönumerosi ja kyseisen kysymyksen numero.

Kysymyskohtainen enimmäispistemäärä on mainittu kunkin kysymyksen kohdalla. Tentin enimmäispistemäärä on 50 pistettä.

Vastaukset arvostellaan tenttimateriaalin perusteella.

Kysymykset 1–8 ovat monivalintatehtäviä. Valitse oikea vaihtoehto. Vain yksi oikea vaihtoehto. Merkitse vastauksesi kysymyspaperiin.

1. Vahinkoa kärsineen asiakkaan on vakuutusedustuslain mukaan vahingonkorvausta saadaksesen osoitettava, että

- a) vahinko on syntynyt sen johdosta että, meklari on menetellyt vastoin toimeksiantosopimusta tai vakuutusedustuslakia.
- b) meklari on tahallisesti tai huolimattomuudellaan aiheuttanut vahingon.
- c) meklari on tahallisesti menetellyt vastoin toimeksiantosopimusta tai vakuutusedustuslakia. (1,5 p.)

a; Mikko Määttä – Raine Forsman: Vakuutusedustus – Asiamiesten ja vakuutusmeklarien toiminta, Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy, Helsinki 2005, s. 87–88; Vakuutusedustuslaki 40 §.

2. Vakuutusopimuslain pakottavuus tarkoittaa, että

- a) vakuutusopimuslaista ei voi koskaan poiketa vakuutusopimuksessa.
- b) vakuutusopimuslaista ei voi vakuutusopimuksessa poiketa, jos vakuutuksenottajana on kuluttaja.
- c) vakuutusopimuslaista ei voi vakuutusopimuksessa poiketa vakuutuksenottajan vahingoksi, jos vakuutuksenottajana on kuluttaja. (1,5 p.)

c; Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi – Ville Raulos – Pia Santavirta: Vakuutuslainsäädäntö, 4. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Sastamala 2010, s. 132–134; Jukka Rantala – Teivo Pentikäinen: Vakuutusoppi, 11. uudistettu painos, Finva 2009, s. 266; Vakuutusopimuslaki 3 §.

3. Vakuutuksenantajan vastuu ennen vakuutus sopimuksen tekemistä annetuista virheellistä tai puutteellisista tiedoista. Mikä seuraavista väitteistä pitää paikkansa?

- a) Vastuun syntyminen edellyttää tuottamusta eli esimerkiksi huolimattomuutta siltä, joka on antanut tiedot vakuutusyhtiön puolesta.
- b) Vastuu on yhtäläinen siitä riippumatta, onko tiedot antanut sivutoiminen asiamies vai vakuutusyhtiön palveluksessa oleva päätoiminen erityisasiantuntija.
- c) Vastuuta ei synny, jos vakuutusyhtiö toimittaa oikeat ja täydelliset tiedot vakuutus sopimuksen tekemisen jälkeen. (1,5 p.)

b; Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi – Ville Raulos – Pia Santavirta: Vakuutuslainsäädäntö, 4. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Sastamala 2010, s. 142–147; Jukka Rantala – Teivo Pentikäinen: Vakuutusoppi, 11. uudistettu painos, Finva 2009, s. 275–277; Vakuutus sopimuslaki 9 §.

4. Vakuutuksen lakkauttaminen tai vakuutusturvan supistaminen, kun vakuutus on voimassa myös panttioikeuden tai pidätysoikeuden haltijan hyväksi. Mikä seuraavista väitteistä pitää paikkansa?

- a) Vakuutuksenantajan vastuu päättyy tai vakuutusturvan supistuminen tulee voimaan tällaista henkilöä kohtaan aikaisintaan 14 päivän kuluttua siitä, kun ilmoitus vakuutusturvan päättymisestä tai supistumisesta on lähetetty hänelle.
- b) Vakuutuksenantajan vastuu päättyy tai vakuutusturvan supistuminen tulee voimaan tällaista henkilöä kohtaan aikaisintaan 7 päivän kuluttua siitä, kun ilmoitus vakuutusturvan päättymisestä tai supistumisesta on saapunut hänelle.
- c) Vakuutuksenottajalla on oikeus sopia vakuutuksenantajan kanssa vakuutuksen lakkauttamisesta tai vakuutusturvan supistamisesta vain panttioikeuden tai pidätysoikeuden haltijan suostumuksella. (1,5 p.)

a; Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi – Ville Raulos – Pia Santavirta: Vakuutuslainsäädäntö, 4. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Sastamala 2010, s. 237; Vakuutus sopimuslaki 64 §.

5. Mikä seuraavista eläkevakuutuksen tai säästöhenkivakuutuksen peruuttamista koskevista väitteistä pitää paikkansa?

- a) Jos vakuutuksenottaja vakuutus sopimuslain mukaisesti peruuttaa ottamansa eläkevakuutuksen tai säästöhenkivakuutuksen, vakuutusyhtiöllä on velvollisuus palauttaa vakuutuksenottajan maksamat maksut kokonaisuudessaan takaisin.
- b) Kun sijoitussidonnainen vakuutus peruutetaan, vakuutusyhtiöllä on oikeus vähentää palautettavista vakuutuksenottajan maksamista maksuista mahdollinen sijoituskohteen arvon alentumista vastaava summa.
- c) Siitä riippumatta, minkä tyyppinen peruutettava eläkevakuutus tai henkivakuutus on, vakuutusyhtiöllä on oikeus vähentää palautettavista maksuista vakuutuksen tekemisestä aiheutuneet hallinnolliset kulut. (1,5 p.)

b; Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi – Ville Raulos – Pia Santavirta: Vakuutuslainsäädäntö, 4. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Sastamala 2010, s. 269; Vakuutus sopimuslaki 13 a §.

6. Vakuutustapahtuman satuttua

- a) vakuutuksenottajan on tehtävä vahinkoilmoitus 30 päivän kuluessa vahingon sattumisesta.
- b) vakuutuksenantajan on maksettava vakuutuskorvaus 30 päivän kuluttua vahinkoilmoituksen tekemisestä.
- c) korvauksenhakijan on annettava vakuutuksenantajalle vakuutusyhtiön korvausvastuun selvittämiseksi tarpeelliset asiakirjat ja tiedot. (1,5 p.)

c; Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi – Ville Raulos – Pia Santavirta: Vakuutuslainsäädäntö, 4. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Sastamala 2010, s. 208, 212–214; Jukka Rantala – Teivo Pentikäinen: Vakuutusoppi, 11. uudistettu painos, Finva 2009, s. 280; Vakuutusopimuslaki 69 §.

7. Vakuutusopimusten sovittelu

- a) ei ole mahdollista.
- b) on mahdollista vain, jos vakuutuksenottajana on kuluttaja.
- c) on mahdollista. (1,5 p.)

c; Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi – Ville Raulos – Pia Santavirta: Vakuutuslainsäädäntö, 4. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Sastamala 2010, s. 272–276; Jukka Rantala – Teivo Pentikäinen: Vakuutusoppi, 11. uudistettu painos, Finva 2009, s. 253–254.

8. Vakuutusten etämyynnillä tarkoitetaan kuluttajansuojalaissa

- a) vakuutusten myyntiä asiamiehen välityksellä.
- b) vakuutusten myyntiä ulkomaisen vakuutusyhtiön toimesta.
- c) vakuutusten myyntiä siten, että markkinointi ja vakuutusopimuksen tekeminen tapahtuu puhelimitse, tietoverkossa tai muuta etäviestintä käyttäen. (1,5 p.)

c; Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi – Ville Raulos – Pia Santavirta: Vakuutuslainsäädäntö, 4. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Sastamala 2010, s. 266; Kuluttajansuojalain 6 a luvun 4 §.

9. Selvitä luonnollisen henkilön rekisteröinnin edellytykset haettaessa rekisteröintiä vakuutusmeklariksi vakuutusedustajarekisteriin. (4 p.)

Mikko Määttä – Raine Forsman: Vakuutusedustus – Asiamiesten ja vakuutusmeklarien toiminta, Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy, Helsinki 2005, s. 46–51; Laki vakuutusedustuksesta 6 §.

10. Selvitä meklarin ja asiakkaan välisen toimeksiantosopimuksen vähimmäisisältö. (3 p.)

Mikko Määttä – Raine Forsman: Vakuutusedustus – Asiamiesten ja vakuutusmeklarien toiminta, Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy, Helsinki 2005, s. 71; Laki vakuutusedustuksesta 23 §; Vakuutusvalvontaviraston Määräys- ja ohjekokoelma vakuutusedustajille 17.3.2008, Dnro 8/002/2007, s. 10.

11. Millainen vakuutuksia koskeva tiedonantovelvollisuus vakuutusedustajalla on ennen vakuutus-sopimuksen tekemistä? Selvitä myös, mitä eroja meklarin ja asiamiehen vakuutuksia koskevissa tiedonantovelvoitteissa on. (4 p.)

Mikko Määttä – Raine Forsman: Vakuutusedustus – Asiamiesten ja vakuutusmeklarien toiminta, Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy, Helsinki 2005, s. 76–80; Vakuutus-sopimuslaki 5 §, laki vakuutusedustuksesta 25 §.

12. Selvitä asiamiehen ja meklarin markkinoinnin ero vakuutusedustuslaissa. (3 p.)

Mikko Määttä – Raine Forsman: Vakuutusedustus – Asiamiesten ja vakuutusmeklarien toi-minta, Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy, Helsinki 2005, s. 65; Laki vakuutus-edustuksesta 22 §.

13. Selvitä meklarin velvollisuus asiakasvarojen erillään pitämiseen sekä edellytykset kuluttajan varojen välittämiseksi. (4 p.)

Mikko Määttä – Raine Forsman: Vakuutusedustus – Asiamiesten ja vakuutusmeklarien toiminta, Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy, Helsinki 2005, s. 92–93; Laki vakuutusedustuksesta 29 §; Vakuutusvalvontaviraston Määräys- ja ohjekokoelma vakuu-tusedustajille 17.3.2008, Dnro 8/002/2007, s. 11–12.

14. Selosta, mitä meklaritoiminnassa tarkoittavat sijoittautumisvapaus ja palvelujen tarjoamisen vapaus. (3 p.)

Mikko Määttä – Raine Forsman: Vakuutusedustus – Asiamiesten ja vakuutusmeklarien toiminta, Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy, Helsinki 2005, s. 142–147.

15. Määrittele seuraavat käsitteet

- a) vakuutuksenottaja
- b) samastaminen
- c) pelastamisvelvollisuus
- d) henkilövakuutus
- e) vastuuvakuutus
- f) FINE
- g) ART. (7 p.)

Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi – Ville Raulos – Pia Santavirta: Vakuutuslainsäädäntö, 4. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutusalan kustannus Oy FINVA, Sas-tamala 2010, s. 130, 201, 204–208, 291–296; Jukka Rantala – Teivo Pentikäinen: Vakuu-tusoppi, 11. uudistettu painos, Finva 2009, s. 71, 77, 113–115, 279, 472–473, 507–508; Va-kuutusopimuslaki 2, 33 §.

16. Selosta, mitä tarkoittaa rikastumiskielto. Miten se vaikuttaa a) ylivakuutustilanteessa ja b) monivakuutustilanteessa? (3 p.)

Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi – Ville Raulos – Pia Santavirta: Vakuutuslainsäädäntö, 4. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Sastamala 2010, s. 215–219; Jukka Rantala – Teivo Pentikäinen: Vakuutusoppi, 11. uudistettu painos, Finva 2009, s. 211, 504; Vakuutusopimuslaki 57 ja 59 §.

17. Selosta, mitä ovat suojeleuhteet. Kenen niitä tulee noudattaa? Mitä niiden noudattamatta jättämisestä seuraa? (4 p.)

Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi – Ville Raulos – Pia Santavirta: Vakuutuslainsäädäntö, 4. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Sastamala 2010, s. 195–201; Jukka Rantala – Teivo Pentikäinen: Vakuutusoppi, 11. uudistettu painos, Finva 2009, s. 277–278; Vakuutusopimuslaki 15, 31, 34 §.

18. Selosta, mistä kolmesta osasta vakuutusmaksu muodostuu ja mitä näillä kullakin osalla kateetaan. (3 p.)

Jukka Rantala – Teivo Pentikäinen: Vakuutusoppi, 11. uudistettu painos, Finva 2009, s. 220–226.

Henkilönumero _____

VAKUUTUSMEKLARITUTKINTO 7.9.2010 HENKIVAKUUTUSOSA

Kirjoita jokainen vastaus eri paperille. Merkitse jokaiseen vastauspaperiin ilmoittautuessasi saamasi henkilönumero, älä nimeäsi. Jos jätät vastaamatta johonkin kysymyksen, jätä kuitenkin vastauspaperi, josta ilmenevät henkilönumerosi ja kyseisen kysymyksen numero.

Kysymyskohtainen enimmäispistemäärä on mainittu kunkin kysymyksen kohdalla. Tentin enimmäispistemäärä on 50 pistettä.

Vastaukset arvostellaan tenttimateriaalin perusteella.

Kysymykset 1–10 ovat monivalintatehtäviä. Valitse oikea vaihtoehto. Vain yksi oikea vaihtoehto. Merkitse vastauksesi kysymyspaperiin.

1. Mikä seuraavista maatalousyrittäjän eläkettä (MYEL) koskevista väittämistä ei pidä paikkaansa?
- Saadakseen luopumistuen on maatalousyrittäjän luovuttava maatilayrittämisestä kokonaan.
  - Maatalousyrittäjän edunsaajalla on oikeus perhe-eläkkeeseen ja ryhmähenkivakuutuskorvaukseen.
  - Maatalousyrittäjän eläkkeen karttumisprosentti muuttuu korkeammaksi 53 vuoden iässä.
  - Maatalousyrittäjän työeläkemaksut on perittävä viiden vuoden kuluessa maksuunpanoa seuraavan vuoden alusta lukien. (1,5 p.)

a; Riitta Korpiluoma – Anniina Alaluusua – Riitta Heinonen – Samuli Kaarre – Jaana Kekäläinen – Keijo Kouvonon – Sonja Lilius – Pasi Mustonen – Anne Perälehto-Virkkala – Maijaliisa Takanen – Jaakko Tuomikoski: Työeläke, Finva, Sulkava 2006, s. 161–165.

2. Mikä seuraavista yrittäjien eläkettä koskevista väittämistä pitää paikkansa?
- Yrittäjän eläkkeen karttumisprosentti tulee korotettuna voimaan 53 ikävuoden täyttämistä seuraavan kuukauden alusta.
  - Yrittäjän osa-aikaeläkkeen edellytyksenä on, että Yel-työtulo on vähintään 5.000 € osa-aikaeläkkeen alkua edeltäneenä kalenterivuonna.
  - Saadakseen vanhuuseläkkeen on yrittäjän päätettävä Yel-vakuutuksensa.
  - Jos yrittäjällä on maksamattomia työeläkevakuutusmaksuja, jotka eivät ole vanhentuneet, kokonaistyötulo tältä kalenterivuodelta on sama kuin vahvistettu työtulo. (1,5 p.)

a ja d; Riitta Korpiluoma – Anniina Alaluusua – Riitta Heinonen – Samuli Kaarre – Jaana Kekäläinen – Keijo Kouvonon – Sonja Lilius – Pasi Mustonen – Anne Perälehto-Virkkala – Maijaliisa Takanen – Jaakko Tuomikoski: Työeläke, Finva, Sulkava 2006, s. 157–161.

3. Lähetetylle työntekijälle haetaan lähetetyn työntekijän todistus. Mistä todistus haetaan?

- Eläketurvakeskuksesta
- Ulkoministeriöstä
- Kohdemaassa sijaitsevasta Suomen konsulaatista
- Kansaneläkelaitoksesta. (1,5 p.)

d; Riitta Korpiluoma – Anniina Alaluusua – Riitta Heinonen – Samuli Kaarre – Jaana Kekäläinen – Keijo Kouvonon – Sonja Lilius – Pasi Mustonen – Anne Perälehto-Virkkala – Maijaliisa Takanen – Jaakko Tuomikoski: Työeläke, Finva, Sulkava 2006, s. 47.

4. TyEL-maksu koostuu osista, mm. vanhuus- työkyvyttömyys-, työttömyys- ja tasausosasta. Lisäksi maksuun sisältyy muita osia. Mikä seuraavista ei ole TyEL-maksun osa?

- Maksutappio-osa
- Hoitokustannusosa
- Asiakashyvitys
- MYEL-eläkkeiden katteeksi siirrettävä hyvitys. (1,5 p.)

d; Riitta Korpiluoma – Anniina Alaluusua – Riitta Heinonen – Samuli Kaarre – Jaana Kekäläinen – Keijo Kouvonon – Sonja Lilius – Pasi Mustonen – Anne Perälehto-Virkkala – Maijaliisa Takanen – Jaakko Tuomikoski: Työeläke, Finva, Sulkava 2006, s. 28.

5. Eläkkeiden rahoituksessa sovelletaan jakojärjestelmän ja rahastoivan järjestelmän periaatteita. Missä seuraavista järjestelmistä ei ole rahastoivia ominaisuuksia?

- Kunnallisen eläkelain (KuEL) mukainen eläke
- Merimieseläkelain (MEL) mukainen eläke
- Yrittäjän eläkelain (YEL) mukainen eläke
- Työntekijän eläkelain (TyEL) mukainen eläke. (1,5 p.)

c; Riitta Korpiluoma – Anniina Alaluusua – Riitta Heinonen – Samuli Kaarre – Jaana Kekäläinen – Keijo Kouvonon – Sonja Lilius – Pasi Mustonen – Anne Perälehto-Virkkala – Maijaliisa Takanen – Jaakko Tuomikoski: Työeläke, Finva, Sulkava 2006, s. 18, 21–30.

6. Aloittaessaan ensimmäistä YEL:n piiriin kuuluvaa yrittäjätoimintaansa yrittäjä saa

- 10 %:n alennuksen työeläkemaksuun, jos on alle 48-vuotias.
- 50 %:n alennuksen työeläkemaksuun ensimmäisen vuoden ajaksi.
- 50 %:n alennuksen työeläkemaksuun, jos hän on alle 28-vuotias ja työtön työnhakija.
- 25 %:n alennuksen työeläkemaksuun yrittäjätoiminnan 48 ensimmäisen kuukauden ajaksi. (1,5 p.)

d; Riitta Korpiluoma – Anniina Alaluusua – Riitta Heinonen – Samuli Kaarre – Jaana Kekäläinen – Keijo Kouvonon – Sonja Lilius – Pasi Mustonen – Anne Perälehto-Virkkala – Maijaliisa Takanen – Jaakko Tuomikoski: Työeläke, Finva, Sulkava 2006, s. 71.

7. Mikä seuraavista työeläkevakuutusmaksujen takaisinlainausta koskevista väitteistä ei pidä paikkaansa?

- Työnantajalla on oikeus lainata eläkevakuutusyhtiöltä takaisin osa vakuutukseensa kertyneestä eläkerahastosta.
- Työnantajalla on oikeus lainata työntekijän maksuosuutta vastaava eläkerahaston osa, mutta työntekijän eläkeoikeus ei tämän vuoksi pienene.
- Takaisinlainauksella tulee olla riittävä vakuus, joka vaikuttaa myös lainakoron marginaaliin.
- Pienin takaisinlainauksen määrä on 10.000 euroa ja laina-aika voi olla 1–10 vuotta. (1,5 p.)

b; Riitta Korpiluoma – Anniina Alaluusua – Riitta Heinonen – Samuli Kaarre – Jaana Kekäläinen – Keijo Kouvonen – Sonja Lilius – Pasi Mustonen – Anne Perälehto-Virkkala – Maijaliisa Takanen – Jaakko Tuomikoski: Työeläke, Finva, Sulkava 2006, s. 62.

8. Mihin seuraavista ryhmistä työntekijän eläkelakia (TyEL) ei voida soveltaa?

- Luottamustehtävää hoitaviin henkilöihin
- Ns. lähetettyihin työntekijöihin
- 63–68-vuotiaisiin yksityisen työnantajan työntekijöihin
- Urheilijoihin. (1,5 p.)

d; Riitta Korpiluoma – Anniina Alaluusua – Riitta Heinonen – Samuli Kaarre – Jaana Kekäläinen – Keijo Kouvonen – Sonja Lilius – Pasi Mustonen – Anne Perälehto-Virkkala – Maijaliisa Takanen – Jaakko Tuomikoski: Työeläke, Finva, Sulkava 2006, s. 45–46.

9. Mikä seuraavista ei kuulu TyEL:n vakuutusmaksun perusteena oleviin työansioihin?

- Työsuoritukseen perustuva bonus
- Työsuoritukseen perustuva provisio
- Peruspalkkaa täydentävä työpaikkakohtainen tulospalkkio
- Työsuhdeoption käyttämisestä syntyvä etu. (1,5 p.)

d; Riitta Korpiluoma – Anniina Alaluusua – Riitta Heinonen – Samuli Kaarre – Jaana Kekäläinen – Keijo Kouvonen – Sonja Lilius – Pasi Mustonen – Anne Perälehto-Virkkala – Maijaliisa Takanen – Jaakko Tuomikoski: Työeläke, Finva, Sulkava 2006, s. 53–57.

10. Mikä seuraavista periaatteista ei ole suomalaisen työeläkkeen piirre?

- Työeläkkeen määräytymiseen ei vaikuta siirtyminen työnantajalta toiselle (koskemattomuusperiaate).
- Työsuhteeseen perustuvan työeläkkeen perusteena olevilla ansioilla ei ole enimmäisrajaa (katottomuus).
- Työeläkkeen rahoitusperiaatteita voidaan taannehtivasti muuttaa (tasoitusperiaate).
- Työeläke on sidottu indeksiin (indeksisidonnaisuus). (1,5 p.)

c; Riitta Korpiluoma – Anniina Alaluusua – Riitta Heinonen – Samuli Kaarre – Jaana Kekäläinen – Keijo Kouvonen – Sonja Lilius – Pasi Mustonen – Anne Perälehto-Virkkala – Maijaliisa Takanen – Jaakko Tuomikoski: Työeläke, Finva, Sulkava 2006, s. 19–20.

11. Selosta, mikä on viimeisen eläkelaitoksen periaate (VILMA) ja mitä se käytännössä tarkoittaa. Kerro myös, milloin sitä sovelletaan. (3 p.)

Riitta Korpiluoma – Anniina Alaluusua – Riitta Heinonen – Samuli Kaarre – Jaana Kekäläinen – Keijo Kouvonen – Sonja Lilius – Pasi Mustonen – Anne Perälehto-Virkkala – Maijaliisa Takanen – Jaakko Tuomikoski: Työeläke, Finva, Sulkava 2006, s. 130–132.

12. Mitkä ovat työkyvyttömyyseläkkeen saamisen edellytykset TyEL:n mukaan? (3 p.)

Riitta Korpiluoma – Anniina Alaluusua – Riitta Heinonen – Samuli Kaarre – Jaana Kekäläinen – Keijo Kouvonen – Sonja Lilius – Pasi Mustonen – Anne Perälehto-Virkkala – Maijaliisa Takanen – Jaakko Tuomikoski: Työeläke, Finva, Sulkava 2006, s. 117–120; Paula Hämäläinen (toim.): Toimeentuloturva, Finva, Helsinki 2009, s. 57–58.

13. Selosta, minkälaisia korvauksia työntekijälle voidaan maksaa työtaturman perusteella. Mikä on näiden korvausten suhde jonkin muun sosiaaliturvajärjestelmän mukaisiin korvauksiin? (3 p.)

Paula Hämäläinen (toim.): Toimeentuloturva, Finva, Helsinki 2009, s. 92–96; Teemu Jokela – Veera Lammi – Ilkka Lohi – Timo Silvola: Vapaaehtoinen henkilövakuutus, 5., uudistettu painos, Finva, Helsinki 2009, s. 72, 75.

14. Määrittele seuraavat käsitteet

- a) elinaikakerroin
- b) käteismaksuehto
- c) Finanssivalvonta
- d) vapaakirja. (4 p.)

Paula Hämäläinen (toim.): Toimeentuloturva, Finva, Helsinki 2009, s. 177; Riitta Korpiluoma – Anniina Alaluusua – Riitta Heinonen – Samuli Kaarre – Jaana Kekäläinen – Keijo Kouvonen – Sonja Lilius – Pasi Mustonen – Anne Perälehto-Virkkala – Maijaliisa Takanen – Jaakko Tuomikoski: Työeläke, Finva, Sulkava 2006, s. 110, 179; Teemu Jokela – Veera Lammi – Ilkka Lohi – Timo Silvola: Vapaaehtoinen henkilövakuutus, 5., uudistettu painos, Finva, Helsinki 2009, s. 283, 300, 443–444.

15. Selosta, millaisia henkilöriskejä yrityksellä voi olla ja miten nämä riskit voi vakuuttaa. (3 p.)

Teemu Jokela – Veera Lammi – Ilkka Lohi – Timo Silvola: Vapaaehtoinen henkilövakuutus, 5., uudistettu painos, Finva, Helsinki 2009, s. 59–62, 89–91.

16. Selosta, mitä tasoitetulla maksulla ja luonnollisella maksulla tarkoitetaan kuoleman varalta otettavissa vakuutuksissa. (2 p.)

Teemu Jokela – Veera Lammi – Ilkka Lohi – Timo Silvola: Vapaaehtoinen henkilövakuutus, 5., uudistettu painos, Finva, Helsinki 2009, s. 144, 379–383.

17. Selosta, millaisia ovat sijoitussidonnaiset vakuutukset. Mitä etuja ja haittoja niihin liittyy asiakkaan kannalta? (4 p.)

Teemu Jokela – Veera Lammi – Ilkka Lohi – Timo Silvola: Vapaaehtoinen henkilövakuutus, 5., uudistettu painos, Finva, Helsinki 2009, s. 106–117.

18. Maija on tänä vuonna ottanut aviopuolisolleen Matille yksilöllisen, vapaaehtoisen eläkevakuutuksen ja maksanut sen vakuutusmaksun 7.500 euroa. Selosta, miten vakuutusmaksu voidaan vähentää verotuksessa,

- a) jos Maijalla on ansiotuloja 100.000 euroa ja Matilla 85.000 euroa
- b) jos kummallakaan ei ole ansiotuloja, mutta Maijalla on pääomatuloja 105.000 euroa ja Matilla 4.000 euroa. (4 p.)

Teemu Jokela – Veera Lammi – Ilkka Lohi – Timo Silvola: Vapaaehtoinen henkilövakuutus, 5., uudistettu painos, Finva, Helsinki 2009, s. 351–353.

19. Selosta, mitä tarkoitusta varten otetaan maksuvapautusvakuutus ja minkälaisiin vakuutuksiin se voidaan liittää. Kerro myös, minkälaisiin vakuutuksiin maksuvapautusvakuutusta ei ole yleensä mahdollista saada. (3 p.)

Teemu Jokela – Veera Lammi – Ilkka Lohi – Timo Silvola: Vapaaehtoinen henkilövakuutus, 5., uudistettu painos, Finva, Helsinki 2009, s. 170–172.

20. Kerro, mitä edunsaajalla vakuutus sopimuslain mukaan tarkoitetaan. Kerro myös niistä neljästä keskeisestä poikkeustapauksesta, jolloin vakuutuksen omistajalla (vakuutuksenottajalla) ei ole oikeutta edunsaajan määräämiseen tai aikaisemmin annetun määräyksen muuttamiseen. (3 p.)

Teemu Jokela – Veera Lammi – Ilkka Lohi – Timo Silvola: Vapaaehtoinen henkilövakuutus, 5., uudistettu painos, Finva, Helsinki 2009, s. 334–338.

21. Selosta, millaisia keinoja vakuutus korvauksen saajalla on käytettävissään, jos hän on tyytymättömän vapaaehtoista vakuutusta koskevaan korvauspäätökseen. (3 p.)

Teemu Jokela – Veera Lammi – Ilkka Lohi – Timo Silvola: Vapaaehtoinen henkilövakuutus, 5., uudistettu painos, Finva, Helsinki 2009, s. 463–466.

Henkilönumero _____

VAKUUTUSMEKLARITUTKINTO 7.9.2010 VAHINKOVAKUUTUSOSA

Kirjoita jokainen vastaus eri paperille. Merkitse jokaiseen vastauspaperiin ilmoittautuessasi saamasi henkilönumero, älä nimeäsi. Jos jätät vastaamatta johonkin kysymykseen, jätä kuitenkin vastauspaperi, josta ilmenevät henkilönumerosi ja kyseisen kysymyksen numero.

Kysymyskohtainen enimmäispistemäärä on mainittu kunkin kysymyksen kohdalla. Tentin enimmäispistemäärä on 50 pistettä.

Vastaukset arvostellaan tenttimateriaalin perusteella.

Kysymykset 1–6 ovat monivalintatehtäviä. Valitse oikea vaihtoehto. Vain yksi oikea vaihtoehto. Merkitse vastauksesi kysymyspaperiin.

1. Vastuuvakuutuksessa vakuutettuna on aina
  - a) se, joka on ottanut vakuutuksen
  - b) se, jonka aiheuttamien vahinkojen varalta vakuutus on otettu
  - c) se, joka on kärsinyt vahingon. (1,5 p.)

b; Esbjörn af Hällström – Hannu Ijäs: Vastuuvakuutus, 2., uudistettu painos, Finva, Helsinki 2007, s. 91.

2. Jos vakuutusyhtiö antaa myyntitilanteessa vakuutuksen hakijalle vakuutuksesta virheellistä tietoa,
  - a) sillä ei ole merkitystä, koska vakuutusyhtiön antamat tiedot ovat vain myynninedistämistä.
  - b) sillä ei ole merkitystä, jos oikeat tiedot ilmenevät vakuutusehdoista.
  - c) vakuutus sitoo sellaisena, millaiseksi vakuutuksen hakija on vakuutuksen sisällön näiden vakuutusyhtiön antamien tietojen ja muun mahdollisen tältä ennen vakuutussopimuksen tekemistä saamansa aineiston perusteella perustellusti käsittänyt. (1,5 p.)

c; Tuula Pellikka: Omaisuuden vakuuttaminen, 2., uudistettu painos, Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy, Pieksämäki 2005, s. 58–61.

3. Jos vakuutettu omaisuus myydään,
  - a) vakuutus päättyy omaisuuden omistusoikeuden siirtyessä uudelle omistajalle.
  - b) uudella omistajalla on oikeus vakuutuskorvaukseen, jos vakuutustapahtuma sattuu 30 päivän kuluessa omistajanvaihdoksesta.
  - c) uudella omistajalla on oikeus vakuutuskorvaukseen, jos vakuutustapahtuma sattuu 14 päivän kuluessa omistajanvaihdoksesta ja jos hänellä ei ole oikeutta korvaukseen itse ottamastaan vakuutuksesta. (1,5 p.)

c; Tuula Pellikka: Omaisuuden vakuuttaminen, 2., uudistettu painos, Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy, Pieksämäki 2005, s. 175.

4. Vakuutusehto "vakuutetun tulee noudattaa esineen hoidossa normaalia huolellisuutta"
- on suojeleohje
  - on vastuunrajoitusehto
  - ei ole suojeleohje eikä vastuunrajoitusehto. (1,5 p.)

c; Tuula Pellikka: Omaisuuden vakuuttaminen, 2., uudistettu painos, Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy, Pieksämäki 2005, s. 124, 148–150.

5. Vakuutuksen hakijan maksuhäiriömerkintä
- on aina este vakuutuksen myöntämiselle.
  - on aina hyväksyttävä syy jättää vakuutus myöntämättä.
  - voi johtaa käteismaksuehdon käyttämiseen. (1,5 p.)

c; Tuula Pellikka: Omaisuuden vakuuttaminen, 2., uudistettu painos, Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy, Pieksämäki 2005, s. 50–51.

6. Tuotevastuuvakuutus
- on pakollinen vakuutus tuotevastuulain mukaisen vastuun kattamiseksi.
  - on vapaaehtoinen vakuutus tuotevastuulain mukaisen vastuun kattamiseksi.
  - korvaa vakuutuksenottajan liikkeelle laskeman tuotteen virheellisyydestä tai puutteellisuu-
desta toiselle aiheutuneet henkilö- ja esinevahingot. (1,5 p.)

c; Esbjörn af Hällström – Hannu Ijäs: Vastuuvakuutus, 2., uudistettu painos, Finva, Helsinki 2007, s. 145–146.

7. Mikä on korvauksen määrä seuraavassa vahinkoesimerkissä? Selosta, miten päädyt ratkaisuun.

On tapahtunut palovahinko. Omaisuus on vakuutettu ensivastuuvakuutuksella. Vakuutus-
määrä on 20 000 €. Omaisuuden jälleenhankinta-arvo on 60 000 €. Omavastuu on 1 000 €. Korjauskulut ovat 15 000 €. (3 p.)

Tuula Pellikka: Omaisuuden vakuuttaminen, 2., uudistettu painos, Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy, Pieksämäki 2005, s. 144–145.

8. Määrittele seuraavat vakuutusarvon määrittelemiseen liittyvät käsitteet.
- Jälleenhankinta-arvo
  - Päivänarvo
  - Jäännösarvo. (3 p.)

Tuula Pellikka: Omaisuuden vakuuttaminen, 2. uudistettu painos, Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy, Pieksämäki 2005, s. 125–127.

9. Omavastuun tarkoituksena on jättää asiakkaan omalle vastuulle pienet vahingot. Selvitä, mitä ymmärretään seuraavilla omavastuilla.

- a) Ehdoton omavastuu
- b) Ehdollinen omavastuu
- c) Stop loss -omavastuu. (3 p.)

Tuula Pellikka: Omaisuuden vakuuttaminen, 2., uudistettu painos, Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy, Pieksämäki 2005, s. 147.

10. Selosta, mitä tarkoitetaan alivakuutuksella. Kerro myös, miten vakuutuskorvaus maksetaan alivakuutusstilanteessa. (3 p.)

Tuula Pellikka: Omaisuuden vakuuttaminen, 2., uudistettu painos, Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy, Pieksämäki 2005, s. 423–425.

11. Selosta, mikä on vahinkotarkastuksen tarkoitus. Kerro myös tarkastajan tehtävät ja tarkastuksen vaiheet. (3 p.)

Tuula Pellikka: Omaisuuden vakuuttaminen, 2., uudistettu painos, Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy, Pieksämäki 2005, s. 385–387.

12. Selosta, mitä ymmärretään käsitteellä ankara vastuu. Anna vähintään 4 esimerkkiä tilanteista, joissa se tulee kyseeseen. (3 p.)

Esbjörn af Hällström – Hannu Ijäs: Vastuuvakuutus, 2., uudistettu painos, Finva, Helsinki 2007, s. 28–35.

13. Mitä korvataan tuotevastuuvakuutuksesta? Määrittele myös tuotevastuuvahingoille luonteenomainen ns. sarjavahinko. Luettele lisäksi tuotevastuuvakuutuksissa olevia nimenomaan tuotevastuuta koskevia rajoitusehtoja. (4 p.)

Esbjörn af Hällström – Hannu Ijäs: Vastuuvakuutus, 2., uudistettu painos, Finva, Helsinki 2007, s. 145–149.

14. Selosta, mikä on takaisinvetovakuutus. Kerro myös, milloin sitä käytetään ja mitä siitä korvataan. (3 p.)

Esbjörn af Hällström – Hannu Ijäs: Vastuuvakuutus, 2., uudistettu painos, Finva, Helsinki 2007, s. 149–150.

15. Selosta, mitkä ovat tapaturmavakuutuslain mukaan korvattavia työtapaturmien aiheuttamia kustannuksia ja miten niitä verotetaan. (3 p.)

Sirpa Kukkonen – Terttu Karmavalo: Työtapaturmakirja, Työtapaturmien ja ammattitautien korvaus- ja vakuutusasiat, 12. uudistettu painos, Finva, Helsinki 2010, s. 97–110.

16. Onko seuraavissa tapauksissa kyseessä tapaturmavakuutuslain mukainen tapaturma? Vastaa annettujen tietojen perusteella ja perustele vastauksesi.

- a) Leena meni työpäivän jälkeen kuntosalille. Mennessään kotiin kuntosalilta hän kaatui ja hänen kätensä meni poikki.
- b) Kukkakaupassa työskentelevä Lilja oli menossa pankkiin hakemaan vaihtorahaa, kun tuntematon mies tuli kadulla pyytämään häneltä tupakkaa. Koska Liljalla ei ollut tupakkaa, mies raivostui ja löi Liljaa useita kertoja. Liljan nenä murtui. (4 p.)

Sirpa Kukkonen – Terttu Karmavalo: Työtapaturmakirja, Työtapaturmien ja ammattitautien korvaus- ja vakuutusasiat, 12. uudistettu painos, Finva, Helsinki 2010, s. 49–59.

17. Selosta, mitä korvataan yksityistapaturmavakuutuksesta hoitokuluina. (3 p.)

Teemu Jokela – Veera Lammi – Ilkka Lohi – Timo Silvola: Vapaaehtoinen henkilövakuutus, 5., uudistettu painos, Finva, Helsinki 2009, s. 185–187.

18. Selosta, miten riskin suuruutta perinteisesti arvioidaan. Kerro myös, mikä puute perinteisessä riskin määritelmässä on. (3 p.)

Marko Juvonen – Heikki Korhonen – Veli Matti Ojala – Tero Salonen – Heli Vuori: Yrityksen riskienhallinta, Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy, Helsinki 2005, s. 8–9.

19. Selosta, mitä tarkoitetaan riippuvuusriskeillä. Anna esimerkkejä erilaisista riippuvuusriskeistä. (3 p.)

Marko Juvonen – Heikki Korhonen – Veli Matti Ojala – Tero Salonen – Heli Vuori: Yrityksen riskienhallinta, Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy, Helsinki 2005, s. 95–97.